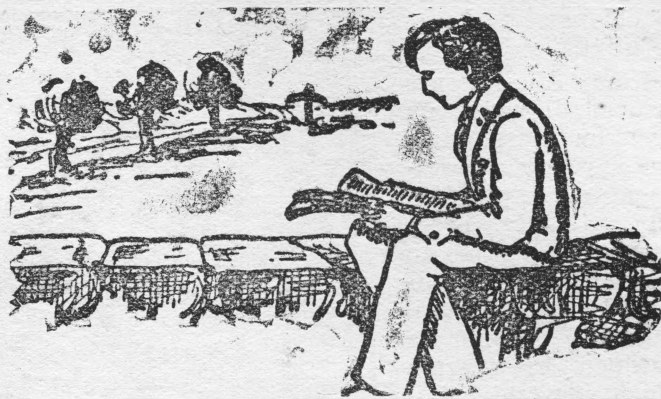

Opiekun Młodzieży

BEZPŁATNY DODATEK
do
„DRWĘCY”

Rok XII.

Nowemiasto, dnia 31 sierpnia 1935.

Nr. 15

Wrzesień — blisko jesień.

Wrzesień wraz z pierwszą połową października z „babiem latem” wyrobił opinię pięknej polskiej jesieni. W kalendarzu rzymskim był siódmym miesiącem roku i wskutek tego zwał się po łacinie „September”. Ta nazwa obowiązuje obecnie w językach: angielskim, niemieckim, francuskim i włoskim. O ile chodzi o polską nazwę tego miesiąca to pochodzi ona od wrzosów, kwitnących w tym czasie. Nie wszystkim wiadomo, że w ciepłych krajach wyrasta wrzos w drzewo, np. na wyspach Kanaryjskich kwitną lasy wrzosowe. U naszych bartników odgrywa wrzos ważną rolę, dostarcza bowiem pszczołom o tej porze wielkiej obfitości miodu. Hodowcy pszczół przewożą we wrześniu kószki i ule w lasy i ustawiają je na polankach, aby ułatwić pszczołom zbiór miodu.

Na polu coraz ciszej, czasem tylko rozlega się zgrzyt pługa lub stuk brony. Flora ma już charakter jesienny. Jedyne drzewa w lesie ubiera wrzesień w barwy jaskrawe. Kończy się odlot ptaków: kukulek, jaskółek, wilg, słowików itd. Dniem oficjalnym odlotu bocianów — to 24 sierpnia, dzień św. Bartłomieja. Niektórzy jednak ze śpiewaków, jak drozdy, szpaki i kosy pozostają często do listopada. Oto doniosły nastrój jesienny w rymach naszego Pola:

„Odleciały już bociany,
Polskiej strzechy gospodarze
I już tylko od jeziora
Słychać jeszcze wrzask kaczora”.

Wróble, szczygły, dzwony, trznadle i zawsze wesołe sikorki przezimują w pobliżu zabudowań we wsi w sąsiedztwie ludzi.

Do miesiąca września przywiązane są liczne przysłowia: „Wielka dla zboża i siewby wygoda — gdy w św. Idzi (1. 9.) przyświeca pogoda”. Gdy na Narodzenie Panny Marji (8. 9.) jest pogodnie — będzie tak przez 4 tygodnie. Sw. Mateusz (21. 9.) dodaje chłodu — raz ostatni podbiera miodu. — Sw. Michał (29. 9.) — kopy do stodoły z pola spychał. Grzmot na św. Michała — żyzność przyszła — Bogu chwała. Gdy noc jasna na Michała — to nastąpi zima trwała. Sw. Michał jest główną wyrocznią nadchodzącej zimy.

Z ważniejszych wydarzeń histor. wymienić należy: — 5. 1725 ślub Marji Leszczyńskiej z Ludwikiem XV., królem francuskim. — 5. 1914 początek wielkiej bitwy (5 dn.) nad Marną. — 6. 1831 śmierć gen. Sowińskiego i szturm na Warszawę. — 7. 1812 ostatnia elekcja Stan. Aug. Poniatowskiego.

12. 1683 wielkie zwycięstwo Jana III pod Wiedniem nad Turkami. — 14. 1812 oddziały polskich wojsk wkraczają z Napoleonem do Moskwy. — 15. 1830 otwarcie I. większej kolei żelaznej w Anglii. — 17. 1915 Niemcy wkraczają do Wilna. — 18. 1454 bitwa z Krzyżakami pod Chojnicami. — 23. 1462 bitwa z Krzyżakami pod Puckiem. — 24. 1621 śmierć hetmana Chodkiewicza. — 27. 1331 zwycięstwo Łokietka pod Płowcami nad Krzyżakami. — 27. 1605 sławne zwycięstwo Chodkiewicza pod Kirchholmem nad Szwedami. — 27. 1612 śmierć Piotra Skargi. — 29. 1675 obrona Trembowli.

Gołąb pocztowy otrzymał medal waleczności.

Piąty pułk gwardji narodowej w Nowym Jorku posiada w swoich szeregach 2 weteranów wielkiej wojny: dwa gołębie pocztowe. Nazywają się „Mocker” i „Spike”. Każdy z nich liczy po 18 lat, co jest wypadkiem bardzo rzadkim, bo ogólnie gołąb nie żyje dłużej jak 10 lat. Oba gołębie odznały się podczas walki w Argonach. „Spike” odbył ponad 50 lotów nad linjami niemieckimi a „Mocker” stracił nawet jedno oko przy przelocie nad okopami niemieckimi. Podczas ceremonji, która odbyła się kilka dni temu, dowódca pułku zawiesił na szyi „Mockera” medal waleczności i oświadczył w rozkazie pułkowym, że oba gołębie przechodzą na pensję i będą utrzymywane do końca życia na koszt wojska.

Poczta rumuńska wydała nowe znaczki: króla Karola w uniformie naczelnego dowódcy i znaczek propagandowy z okazji tygodnia owoców.

Uszanował obraz matki.

Kiedy Amerykanie prowadzili wojnę na Dalekim Wschodzie i mieli rozpocząć walkę na morzu pod Manilą — gdy przebrzmiał już głos „do ataku!” — na jednym z okrętów amerykańskich spadła chłopcu okrętowemu bluza w wodę. Pobiegnął natychmiast do władzy i prosił, czy może udać się po nią.

— Nie wolno! — brzmiał głos odmowny.

Chłopiec przebiegł szybko na drugą stronę okrętu i wskoczył do wody z pokładu. Pochwycił swą bluzkę, wdział szybko i stanął w szeregu, tak jakby nic nie zaszło.

Jednak za nieposłuszeństwo władzy wojskowej zamknięto go do więzienia, a po bitwie sam admirał Dewey otrzymał do podpisania wyrok, skazujący kadeta na kilka lat odsiedzenia kary. Najpierw jednak chciał wy badać chłopca, więc rzekł:

— Dlaczego to podczas walki byłeś nieposłuszny?

— Bo nie chciałem utracić fotografii matki mojej, a ta była w tej bluzce, która wpadła mi do wody.

Admirał Dewey spojrzał na chłopaka wzruszony, pocałował go, mówiąc:

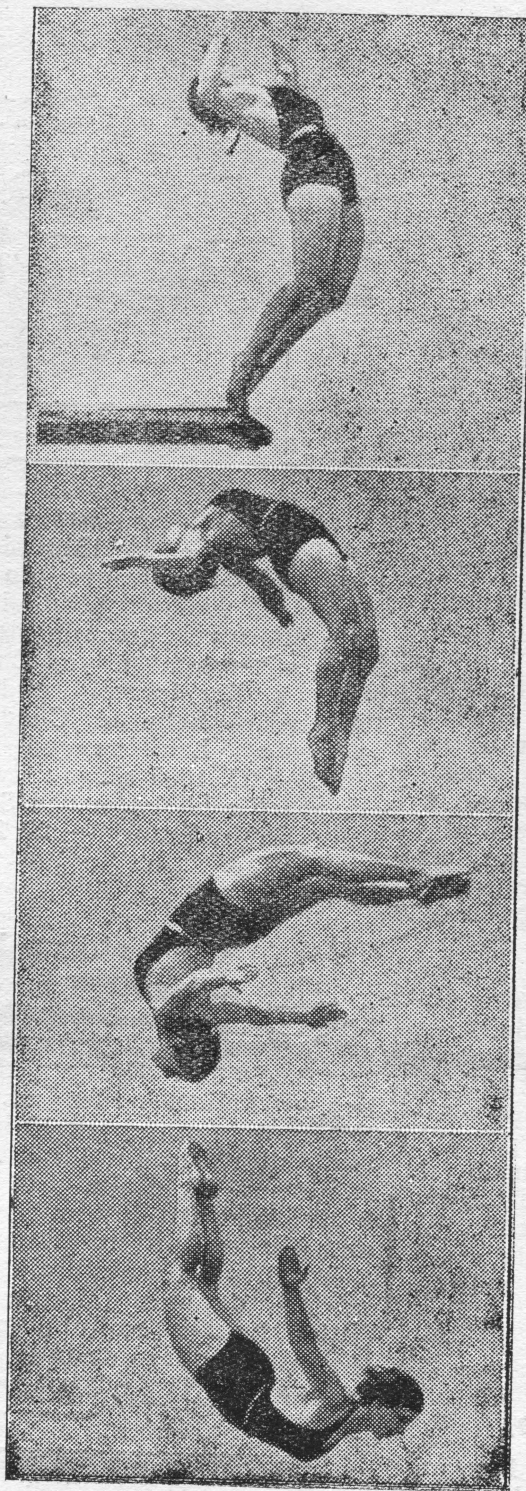
— Syn, który swe życie naraża, by bronić od zniszczenia obraz swojej matki, to samo uczyni i dla Ojczyzny. Nie zakuwajcie go w kajdany. — Cześć dla rodziców, szczególnie dla matki, jest znamieniem prawych, zacnych ludzi. Jesteś — wolny. Bądź nadal pociechą swej matki, która umiała cię tak przywiązać do siebie.

W szkółce.

- Filipiński, odmień mi rzeczownik telegram?...
- Zaraz, panie profesorze: telegram, telegrasz, telegra, telegramy, telegracie, telegrają.
- I to dodaj: jestem osiół skończony.
- I to dodam: pan profesor jest osiół skończony!

W teatrze.

Wieśniak do syna, który na galerji zanadto się przechylił: Na miłość boską, Janku, nie spadnij na dół, bo tam miejsce dwa złote kosztuje!

Słynna pływaczka amerykańska Janice Lifson wykonuje jeden ze swych fenomenalnych skoków.

Policjant do siedzącego nad wodą i łowiącego ryby jegomością:

- Tu ryb łowić nie wolno.
- Ja też daję tylko lekcje pływania zabom.
- Helka! nie ciągnij kotki za ogon!
- Ja nie ciągnę, proszę mamusi, ja ją tylko trzymam... a ona sama ciągnie!

Rozwiązanie zagadki — przysłowiówki z Nr. 13.

Mądry Polak po szkodzie

nadesłali: „Balladyna”, „Echo z za gór”, „Fajtlapa”, „Myśliwy z nad Drwęcy”, „Pat i Patachon”, „Ryś” z Lubawy, Stały Czytelnik.

Rozwiązanie szarady z Nr. 13.

Krawiec

nadesłali: A. B. z R., J. Cz-ski z Brodnicy, Dusia, „Echo z za gór”, „Gorliwa Czytelniczka”, „Harcerz”, „Kirgiz” z pod Lubawy, „Lotnik” z pod Lidzbarka, „Markiz” z Brodnicy, „Myśliwy z nad Drwęcy”, Otylka P., „Pat i Patachon”, „Różia”, „Ryś” z Lubawy, „Stały Czytelnik”, „Urwisz”, „Zawisza Czarny”.